

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 5. De reo adorante dæmonem, seu de lamiis vulgo bruxas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

§. V.

De reo adorante dæmonem seu de lamiis, vulgò *Brujas*.

1. Qui adorat dæmonem, præter bonorum confiscationem, alias penas incurrit.
2. Ad horum capturam liquidiores probationes, quàm in aliis delictis requiruntur.
3. Si ipsi rei se detulerint, ad reconciliationem secretam admittuntur.
4. Quando absolutio ad cautelam, & abiuratio commissariis remittitur.

1. Si exhibeat cultum dæmoni, ex affectu illum reverendi sibi que intellectus errore, est hereticus non sit, quia tamen est verus idololatra, inquit præter bonorum publicationem, alias penas adversus hereticos latas, & extrauag. Ioann. XXII, quæ incipit, *Super illius specula*, quamque ad verbum refert Pegna *direct. inquisit. 2. p. q. 43 post n. 9.* esto aliqui dicant ylu non esse receptam. Quod si reveretur dæmonem ex metu vel avaritia, vel ex alio affectu, supradictam penam excommunicationis non incurrit, quia non est verus idololatra. Sanch. *lib. 2. in Decal. cap. 7. num. 10.*

2. Ad horum capturam grauius indicia, & probationes liquidiores, & clariores quàm in aliis delictis requiruntur ob periculum falsitatis, quod experientia teste compertum est. Quapropter ex depositione præcisa complicum, qui de aliquo testantur ad fuisse in conuentu, & congregatione lamiarum adorantium dæmonem, ibique adorasse, non capitur reus, quia sæpe per illusionem dæmonis, aliqui probare virtutis in hoc conuentu apparere videntur, cum tamen verè non appareant. Item sæpe existimant lamiis corporaliter apparere, cum solum in representatione adsint sic Farin. *q. 185. n. 15. 2. sine. & q. 188. n. 76. vers. si modo si ex deposit.* Quapropter nisi cum illorum depositione cõter simul de aliquo actu exteriori v.g. de nece alicuius hominis, vel aliquorũ animalium, vel apud testificatum appareant aliqua vnguenta, & animalia immunda, nempe bufones, & angues ex quibus vehemens præsumptio delicti oritur, nunquã capti traditur, iuxta quandam Madrilianam instructionem, quæ est 15. & 20. circa lamiis, editam anno 1612. occasione cuiusdam actus publici Logronensis civitate celebrati, in quo plures condemnati sunt, & postea compertum fuit plures fallacias in condemnatione ad fuisse, ob quas bona eorum, qui ibidem damnati sunt, fisco addicta non fuerunt neque eorum lententiæ Ecclesiæ fuerunt affixæ, & insuper reconciliati, declarati fuerunt habiles cuiilibet Inquisitionis officio.

3. Si huiusmodi lamæ seipsas detulerint, & falsæ fuerint dæmonem adorasse, illique credidisse, & à nostra fide verè & ex animo apostatasse, ad reconciliationem admittuntur secretam, iuxta præcticam inquisitionis Hispaniæ, neque eorum bona confiscantur, neque habitus poenitentialis eis imponitur. habetur in instructione Madriliana 14. edita anno 1613. Quod si hæc post hæc abiurationem relabantur, est de rigore iuris tanquam relapsæ brachio seculari tradendæ essent, nihilominus in Hispania, iuxta instructionem supradictam, & aliis inquisitioni Logronensi remissas ad reconciliationem admittuntur bis, & ter. Si autem hi delinquentes in minori ætate, v.g. ante 12. vel 14. annorum deliquerint, solum ad cautelam absolventur, esto in aliis delictis, si fuerint doli capaces absolutio absolute concedatur, iuxta supradictam instructionem.

4. Verum si hi delinquentes, & spontaneè confitentis fateantur tantum ad fuisse in conuentu, & congregatione lamiarum adorantium dæmonem, abique apostasia à fide, tunc absolutio ad cautelam, & abiuratio commissariis remitti solet.

§. VI.

De Iudæis, Mauris, aliisque infidelibus non baptizatis.

1. Si nostram fidem, & religionem directè offendant, iudicibus fidei traduntur puniendi.
2. Idem est, si contra nostram fidem, & suam delinquant.
3. Qui communitè reputatur baptizatus, & adversus nostram fidem delinquit, punitur.
4. Ab inquisitore simul cum ordinario puniendi sunt.

1. Aliqui videri possent hos nequaquam à iudicibus fidei puniri posse, quia sunt extra Ecclesiam: quod quidem solum verum est, quando adversus suam legem, & non specialiter adversus nostram delinquit. At cum sæpe nostram religionem offendant, iudicibus fidei ad quos pertinet illam custodire immaculatam, & à quibuslibet contrariis defendere subiecti sunt, ob hanc rationem colligitur hæc potestas, ex c. *contra Christianos de heret. in 6.* & ex extrauag. Greg. XI. incipiente, *Admodũ dolèter audimus*, & ex cõstitutione Greg. XIII. edita an. 1581. incipiente,

Antiqua Iudæorum improbitas, quæ referuntur à Pegna inter literas Apostolicas, in *sine direct.* Quocirca si aliquis Iudæus, non baptizatus violat Ecclesiæ sacramenta contemnit, & tridet, blasphemias in Christum iectat, pro qualitate criminis puniri debet. Item si persuadet Christianos, ut fidem abneget, & abnegantes recipit, & abscondit, fauorèque præstat hereticis, ne ab Inquisitoribus capiantur, tanquam fautores hereticorum puniendus est, poena scilicet arbitraria, fustigationis tritensis, cuius, pecunia, necnon & alia atrociori, prout, Inquisitoribus visum fuerit, etiam vsque ad relaxationem: sic habetur expressè in supradictis decretis, & tradit Hippolyte. *Riminald. conf. crim. dicer. 83. n. 4. lib. 2. Campegi. in addit. ad Zanch. tr. de heret. q. 9. n. 11. Rojas. tr. de heret. 1. p. n. 557. & seg. Farin. q. 178. §. 6. n. 143. Eymet. direct. 2. p. q. 46 per totam.* & ibi Pegna *com. 71. & com. 69. vers. tertium est.* & segg. Azor. *instit. moral. 1. p. lib. 8. c. 12. rubr. de obstinata Iudæorum perfidia*, q. 12. & alij apud ipsos.

2. Maior difficultas est, si Iudæus, & paganus in his, quæ sunt nostræ, & suæ fidei communia delinquit, an tunc, ab Inquisitoribus puniri possit? v.g. si neget Deum esse, da mones adoret, immoret, & sacrificia eis offerat, qua in re, est aliqui contrarium asserturam, omnino dicendum est ab Inquisitoribus puniri posse, neque de hac re licet existeret cum expresse decessum sit c. Greg. X. in dicta constitutione, incipiente, *Antiqua Iudæorum improbitas*, ubi recentior casus, in quibus Inquisitores pollunt adversus Iudæos, aliosque infideles procedere. Et primo loco puniuntur, de quo agimus per hæc verba: Si quis Iudæus, aut infidelis in his, quæ circa fidem cum illis nobis sunt cõmunia veluti, Deum, vnum, æternum, omnipotentem, creatorem omnium visibilium, & invisibilium, & similia non esse asseruerit, predicaverit, vel privatim alicui insinuerit, Inquisitoribus hæreticæ præstiterit iudicio subiacebit, &c. Et ita notant referentes supradictam constitutionem, Pegna *2. p. direct. q. 46. com. 71. post princ. Farin. q. 178. n. 146. Azor. 1. p. lib. 8. c. 12. q. 12. Didac. Canter. in suis q. crim. rubr. de her. c. 1. n. 72.* Ratio est, quia sic delinquendo nostram fidem oppugnant, & offendunt. Competit ergo iudicibus fidei eam defendere, & offensionem punire, & media offensionum punitione auctantiam aliorum repinent. Debet autem hæc delicta in præsentia Christianorum fieri, ut sic censentur malo suo exemplo Christianos movere, aliis non videntur esse specialis offensio, & oppugnatio nostram quam existeret defensionem sic Pegna *direct. com. 71. vers. si ergo in sine.* Omitto plures textus, & canonnes, quibus hæc doctrina impugnari potest, & quia illis semel satisfacit plene Eymet. *direct. q. 46.* De forma autem abiurationis hos errores, vide Pegnam *suprad. com. 71. in sine.*

3. Rursum coningere potest aliquid baptizatum non esse, at in communi hominum æstimatione sic reputari, quia inter Christianos nutritus est, qui quidem si adversus nostram fidem delinquit, est hæreticus non sit, tanquam hæreticus est puniendus, quia offendit religionem nostram quam exterius saltem professetur: sic Farin. *q. 17. p. n. 135. Simanc. cathol. inst. tit. 31. rubr. de her. n. 5. Azor. 1. p. lib. 8. c. 9. q. 3. vers. si quæras.* Et iuxta hæc doctrinam Cæsaravugus: anno 1619. quidam Maurus, qui adversus nostram fidem delinquit, recensetur est, etiam si allegari baptizatum non esse, in cuius confirmationem in libro suæ parochiæ non fuit inventus scriptus.

4. Denique adverte quoties hi Iudæi, & infideles puniendi sunt, ab Inquisitore simul cum ordinario puniri debent, neque posse vnum sine alio, iuxta Clem. 1. §. *duro de her. sic* & qualiter tract. de fide cathol. c. 46. ad fin. Pegna *2. p. direct. q. 44. com. 59. in medio, vers. illud hic non est omittendum* Farin. *q. 178. n. 147.*

§. VII.

De fautoribus hæreticorum impediendis & vitantibus S. Inquisitionis officium.

1. Examinari debet, an fautor sit factus hæretico, quia tunc an quatenus amicus, vel consanguineus.
2. Idem est de impediendo officium inquisitionis.
3. Que pena sint iis imposta, & qua ratione contingat sanctum officium impedire.
4. Vsurpans officium inquisitionis ab Inquisitoribus punitur pro qualitate causæ.

1. Exactè investigandum est, an fautor præstiterit sit hæreticus, quatenus tales sunt, an solum quatenus sunt consanguinei, vel amici: nam in vno casu contrahunt penas fautoribus impostas, videlicet excommunicationem, & alias arbitrio iudicis imponendas, pro qualitate criminis, scilicet peccati, tritensis, fustigationis, & similibus, & de leui arbitrantur. In alio autem casu à supradictis non exculantur, ut latius diximus, cum de his suspèctis in fide sermonem instituitis. Mados cognoscendi, qui fautores hereticorum sunt, recenseat Farinacius *quæst. 182. num. 10. Pegna direct. 2. p. q. 53. com. 71. vers. secundò, & segg.*

2. Idem